

יכאב, אבל פחות

באסון הלחימה החדשה בינינו לבין הפלשתינים, הכרוך בקורבנות כואבים ובמחיר כלכי לי כבד, יש נקודת אור קטנה אחת - פיגוי קבר יוסף. היתה זו נקודת חיכוך מיותרת, שאחזקתה לא הביאה כל תועלת, ורק גבתה מחיר כבד שלא לצורך.

אני נמנה עם הישראלים הרבים הערים לאיבה הערבית כלפינו, ואשר אינם מוכנים לניסוגה לקו הגבול שלפני מלחמת ששת הימים. אינני שותף לאמונה של השמאל הקיצוני, שלפיה נסיגה כזו תבטיח שלום וביטחון. הסיכון שתימשך הלחימה נגדנו, באמצעי טרור ובידרכים נוספות, גם לאחר נסיגה כזו, חמור יתר על המידה. חטיפתם של שלושת חיילי צה"ל לאחר הנסיגה מלבנון מלמדת מה עלול לקרות. סיכון חמור נוסף הוא שלאחר הנסיגה יוצצו תביעות ערביות נוספות, שמשמעותן חורבן מדינת ישראל, דוגמת מימוש זכות השיבה וניסוגה לקווי החלוקה.

דברים אלה אינם גורעים מהשקפתי שההתנחלות בשטחי יו"ש, שנעשתה ממניעים דתיים ומשיחיים, היתה מעשה חסר אחריות שגרם, וממשיך לגרום, נזק ביטחוני, כלכלי ומוסרי בממדים שאין להם שיעור. אני מאמין בזכותנו להחזיק שטחים חיוניים מבחינה ביטחונית שנכבשו במלחמת ששת הימים. אולם ברור שלמרבית ההתנחלויות אין כל ערך ביטחוני והן מהוות נטל גרידא.

תהליך ההתנחלות בלב האוכלוסייה הפלשתינית הגביר לא רק את איבתה, אלא גם את הפחד, המוצדק בתכלית מנקודת ראותם של הפלשתינים, מכך שאנו מתכוונים לדחוק או לתפוס את אדמותיהם ובסופו של דבר לסלקם. לכך הצטרפה העובדה שההגנה על ההתנחלויות חייבת לשבש את חיי היום-יום של האוכלוסייה הפלשתינית. לפיכך, אין תימה שההתנחלויות הגבירו עד מאוד את המוטיבציה של הפלשתינים להילחם בנו והחלישה את התמיכה הבינלאומית בנו.

אינני שוגה באשליות. אינני סבור שהאיבה הערבית תפוג גם אם נפרק את מרבית ההתנחלויות או אף את כולן. למרות זאת אני מאמין שפיגוי ההתנחלויות הבודדות - לרבות היישוב היהודי בחברון - הנעוצות כשיפור בגרון האוכלוסייה הפלשתינית, ישפר עד מאוד את המצב. לפלשתינים הוא יציב אפשרות של קיום אורח חיים סביר כאלטרנטיבה למאבק רווי דמים. לנו הוא יחסוך חיי אדם ומשאבים כלכליים ויחזק את מעמדנו המוסרי.

יש הסבורים כי עלינו להמשיך להחזיק בהתנחלויות אלה כקלף מיקוח להסדר עם הפלשתינים. אלא שאין זה קלף מיקוח. זהו תפוח ארמה לוהט השורף את כפות ידינו, וככל שנמסר הר להשתחרר ממנו כן ייטב. די בכך שנמשיך להחזיק את גושי ההתנחלות הגדולים הסמוכים לקו הירוק ואת ההתיישבות בבקעת הירדן. אולם את היישובים הקטנים הפוזרים ברחבי יהודה ושומרון, בלב האוכלוסייה הפלשתינית, יש לפנות ללא דיחוי.

חבל מאוד שהרבר צריך להיעשות בתנאי לוחמה, כאשר הוא עלול לשמש הוכחה למה שהערבים טוענים נגדנו, ואנו טוענים כלפיהם, שכאן מבינים רק כוח. וככל זאת, אם בעקבות המאבק הנורא והמיותר המתנהל כיום יפוגו אותן ההתנחלויות הנעוצות בלב האוכלוסייה הערבית, תהיה בכך לפחות חצי נחמה.